

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





6^{TE} ÅRG.

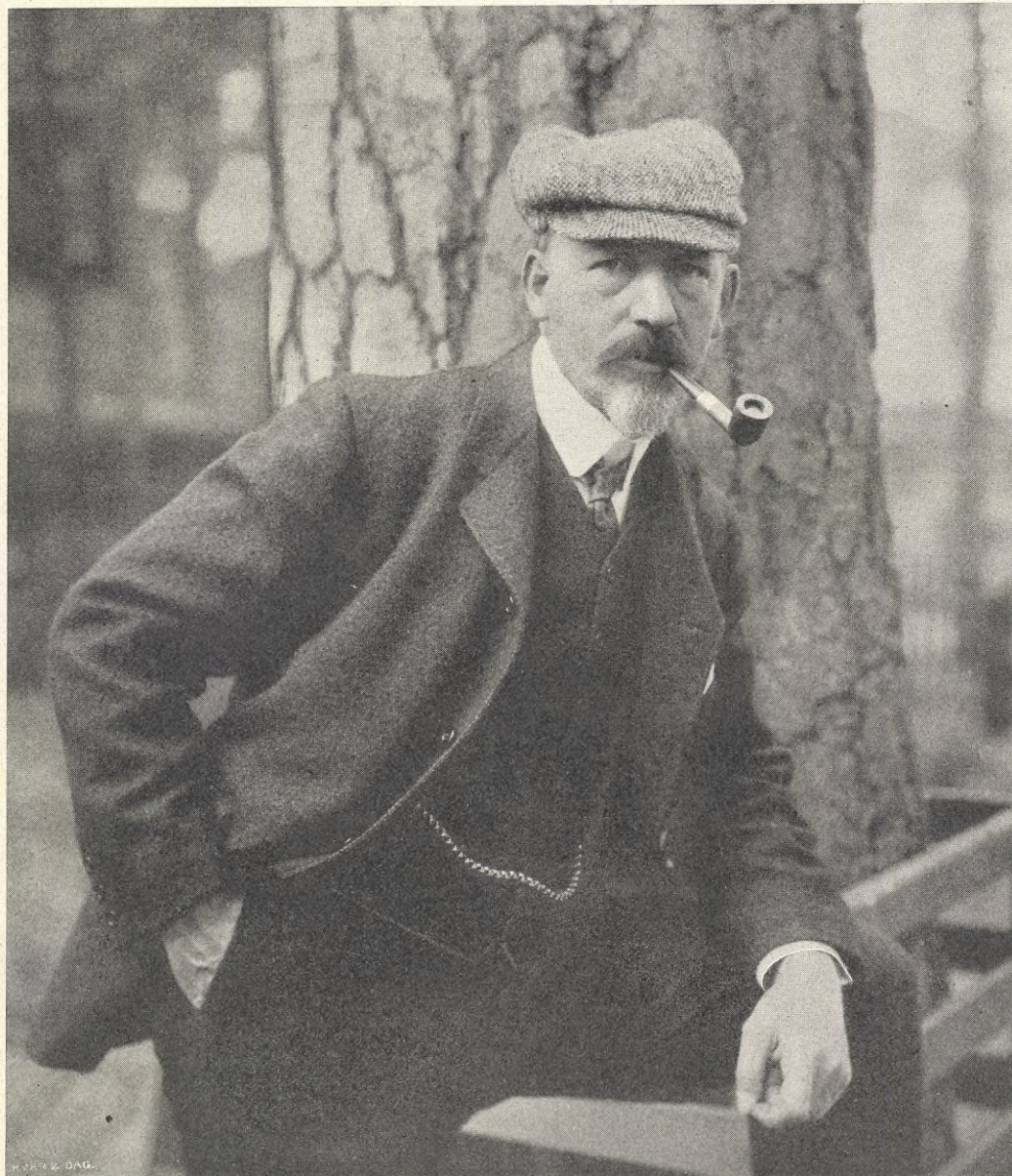
DEN 21 MAJ 1905.

N^o 34

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Robert Thegerström. — Opponenternas tjuogoårsjubileum. — Nytt svenskt statsråd. — Från Konstnärsförbundets 20-årsutställning. — Internationella tennistäflingar. — "Barnens dag". — Senaste Rysk-Japanska krigsbilder. — Pristäflan till monument öfver Carl XV. — Det suveräna Marocko. — Från Schillerfästen i Berlin. — Världsutställningen i Liège. — "Järnvägslaban". — Från hundutställningen i Göteborg. — "Saf" af Sti Hög. — Veckans porträttgalleri. — Ny lifräddningsboj. — Nordpolsforskningen.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1905.



HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

ROBERT THEGERSTRÖM.
KONSTNÄR.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfersparre Sthlm.—Gbg

OPPONENTERNAS TJUGOÅRSJUBILEUM.

I dessa vårens dagar hålles i en invid Djurgårdsbron i Stockholm uppförd provisorisk byggnad en konstutställning af förvisso alldeles särskildt intresse. Det är Konstnärsförbundet, "de unga", om också många af förbundets ledamöter äro till ären komna, de fortfarande i afseende på kraft, entusiasm och konstnärliga intentioner unga, som med denna utställning, hvilken delvis är af retrospektiv art, högtidlighålla tjugoårsminnet af opponentrörelsens framträdande.

Det var den 27 mars 1885, som opponenternas bekanta inlaga öfverraskade världen och framförallt Konstakademien. I denna inlaga talas skarpa och otvifvelaktigt rättvisa ord om Konstakademien, som till följd af sin föråldrade organisation till stor del bar skulden för vårt lands beklagliga konstförhållanden — och det hemställdes om åtgärders vidtagande för nedsättande af en kommitté af svenska konstnärer, vald till hälften af akademien och till hälften af de undertecknade, i ändamål att utarbete förslag till omorganisation af akademien.

Skrifvelsen var undertecknad af icke mindre än 86 artister, däribland äfven düsseldorfare som Nordenbergarne och Jernbergarne samt Fagerlin, af hemmarvarande äldre konstnärer som Mandelgren, Hermelin, Arborelius, förutom af snart sagdt alla "parisarne" och andra.

Det var sålunda ingen "klick", som gjorde front mot akademien, ingen liten ensidig grupp, utan de flesta af Sveriges mera betydande konstnärer. Och detta var icke att undra på. Ty vid denna tidpunkt hade konstakademien mycket på sitt samvete. Slentrian och lojhet härskade nere vid Rödbotorget, allt gick i gamla hjulspår, och af tidens nya friska konstriktningar visste man intet i akademien och intet häraf kom till uttryck i undervisningen. Denna var

med ett ord sagdt död på de flesta punkter. Och huru akademien bekymrade sig om sin uppgift att genom utställningar "bland en större allmänhet sprida smak och känsla för de bildande konsterna", framgår af den omständigheten, att vid denna tid sedan 1877 ingen utställning ägt rum. Och detta i en hufvudstad.

Emellertid afvisade akademien, som kunde "i de väsentligaste punkter ej dela eller godkänna de af petitionärerna framlagda åsikter", opponentskrifvelsen, och härmed var schismen gifven mellan akademiens anhängare och oppositionens. De flesta af inlagans undertecknare hade nämligen förbundit sig att, om akademien lämnade deras begäran utan afseende, hvarken delta i akademiens utställningar eller mottaga några utmärkelser från akademien.

Den 16 aug. 1886 bildade opponenterna på det skandinaviska konstnärsmötet i Göteborg Konstnärsförbundet, som skulle "motarbete alla otidsenligheter, som kunna skada, och befrämja alla reformer, som anses kunna gagna vår inhemska konst och konstindustri". Konstnärsförbundet ville åstadkomma sammanhållning mellan de utom Akademien stående konstnärerna, och det ville hålla allmänhetens intresse vaket bland annat genom årliga utställningar. I en skrift "Hvad bör staten göra för konsten?", som förbundets kommitté utgaf, framhöllos äfven flere beaktansvärda saker: bl. a. påpekades, att akademiens läroverk, som kostade omkring 70,000 kr. årligen, kunde organiseras på ett mindre dyrbart sätt och något i stället göras till de färdiga konstnärernas underhåll.

År 1890 såg det ett ögonblick ut, som om splittringen skulle upphöra. Då bildades nämligen Svenska konstnärernas förening, som skulle utgöra en sammanlutning af alla konstnärer utan afseende på hvilket



HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

ROBERT THEGERSTRÖM I SIN ATELIER.

Klick: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Öbg.



HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

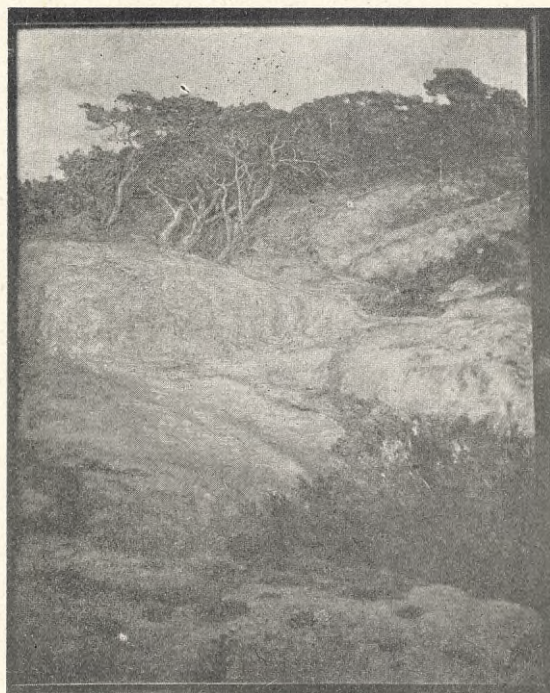
Kliché: Bengt Sjöversparre.

ROBERT THEGERSTRÖM: Porträtt af konstnärens hustru.

parti de tillhörde. Men Konstnärslöfbundet skilde sig snart åter härifrån och har sedan dess, visserligen ej så manstarkt, men likafullt starkt, gått sina egna vägar. Dess ledande män passa bäst i hvarandras sällskap, de ha en formlig afsky för alla större sammanlutningar med minsta "akademiska" bismak — redan tanken på att utställa i ett akademihus är dem förhatlig — se där den enkla sanningen.

Redan i april 1885 öppnade "parisarne" i Blanchés konstsalong vid Kungsträdgården en utställning "Från Seinens strand" som väckte hela Stockholms uppmärksamhet. Något dylikt, djärft och friskt och samtidigt fint och konstnärligt gjort, hade man knapast förut sett. Hösten samma år, då akademien firade sin 150-åriga tillvaro, ägde opponenternas första utställningrum, omfattande icke mindre än 155 konstverk.

Konstnärslöfbundet har sedan dess, som bekant, hållit många förträffliga utställningar. Dess ledande princip beträffande expositioner torde numera vara, att dylika skola bestå i sammanförandet af endast några få konstnärers verk, hvilka



H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

ROBERT THEGERSTRÖM: Landskap.

sålunda kunna framstå på ett mera helt sätt, än om de skola trängas på väggarne med en mängd andra, olikartade saker. Att Konstnärslöfbundet för öfrigt vid ett par tillfällen, när det gällt att representera Sverige i utlandet, vägrat att vara med, samt att, då det deltagit i utställningar, alltid fordrat att ha egen lokal och egna upphängare, är bekant. Ännu så länge har Konstnärslöfbundet icke tagit ett steg



HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

ROBERT THEGERSTRÖM: Porträtt af Vilhelm Stenhammar.

för att möta Konstnärernas förening. Det är likväl i åtskilligt andra förhållanden nu inom den svenska konsten, än då opponenterna framträdde. Särskildt har undervisningen vid akademien undergått en stor förändring, hvilket nog mycket beror på de frön, som Konstnärsförbundet utsatt. Man behöfver endast besöka de årliga elevutställningarne för att se skillnaden mellan förr och nu. Nu råder verklig frihet för akademieleverna att måla hvad de vilja och nästan äfven att måla huru de vilja.

Möjligt är också, att det under nuvarande förhållanden vore mest gagneligt för den svenska konsten ifall Konstnärsförbundet, hvars exempel, paroller och gärningar verkat i så utomordentlig grad befruktande, ville i viss mån samarbeta med öfriga artister. Den omständigheten, att åtskilliga af våra mest betydande konstnärer lämnat Konstnärsförbundet utan att tillhöra någon förening, utgör ju ett tecken på, att de funnit den fortsatta, oblidkeliga striden tröttande och olämplig.

Men hvad man i denna stund, då de forna "opponenterna" jubilera, först och främst bör fästa sig vid, är allt hvad de åstadkommit. Att vårt lands konst i närvarande stund står så ovanligt högt är till stor del deras verk — härleder sig från deras okufligt stränga, sällsynt målmedvetna arbete. Efter att ha lärt och studerat i främmande land ha de återvänt hem och visat, att de dock icke glömt det fosterländska. De ha tvärt om skapat en svensk konst af en sådan halt och styrka, att vårt land troligen aldrig förut ägt maken. Och detta ha de gjort i trots af både akademi och inköpsnämnd!

H. 8 D. har förut återgivit porträtt af flere af Konstnärsförbundets framstående ledamöter. Vi äro i dag i tillfälle meddela bilden af en af förbundets bemärkta styrelsemedlemmar, hr *Robert Thegerström*, jämte några afbildningar af den förträffliga artistens

nyaste konstverk. T., som är född i London 1857, var 1876—80 elev vid konstakademien och studerade 1880—92 i Frankrike. Han är såväl figur- som landskapsmålare samt äfven utmärkt etsare. Bland de af T. utförda porträtten märkes bilden af kompositören Stenhammar på Nationalmuseum — målaren har här lika dristigt som nobelt återgivit inspirationen hos den i musiken försjunkne Stenhammar — och vidare bilden af Tor Aulin, Hugo Alfvén, fru Thegerström, o. s. v.

* * *

Konstnärsförbundets tjuogoårsutställning öppnades för inbudna lördagen den 13 maj och för allmänheten följande dag. Den upptager icke mindre än 568 nummer och är sålunda den största utställning, som förbundet någonsin haft.

Följande konstnärer äro representerade: *J. A. G. Acke, Björn Ahlgrensson, Georg Arsenius, Richard Bergh, Bror Chronander, Carl Johan Eldh, Elias Erdtman, Christian Eriksson, Gustaf Adolf Fjæstad, Aron Gerle, Per Hasselberg, Gösta v. Hennings, Eugène Jansson, Aron Jerndahl, Stefan Johansson, Ernst Josephson, Nils Kreuger, Ernst Küsel, Carl Larsson, Bruno Liljefors, Bror Lindh, Fritz Lindström, Karl Nordström, Tekla Nordström, Herman Norrman, Georg Pauli, Hanna Pauli, Axel Peter, Axel Sjöberg, Harald Sörensen Ringi, Robert Thegerström, Carl Wilhelmson, Anders Zorn.*

Utställningen gifver alltigenom ett intryck af bruisande, ungdomligt lif, af mogenhet och gedigenhet. Entusiasmen påträffas litet hvarstades, men också den kloka tanken och målmedvetenheten. Många af konstverken ha ju varit sedda förut, men återes med glädje, och nyheterna äro lika intressanta som de äldre fulllödiga sakerna. Bergh, Eriksson, Fjæstad, Jansson, Kreuger, Larsson, Liljefors, Nordström, Sjöberg, Wilhelmson och Zorn ha synnerligen representativa utställningar, och äfven de öfriga konstnärerna ha karaktäristiska saker. Att konstnärsförbundet åter slagit ett stort och afgörande slag, därom kan endast en mening råda.

NYTT SVENSKT STATSRAÐ.



J. E. PETRÉN.

Till konsultativt statsråd efter nuvarande excellens statsminister J. O. Ramstedt har utnämnts expeditionschefen i justitiedepartementet Johan Edvard Petrén.

Familjen Petrén är en bekant och ansedd Skånesläkt, hvaraf flere medlemmar bekläda kyrkliga, vetenskapliga och administrativa ämbeten. Född 1863, blef statsrådet Petrén student i Lund år 1881 och aflade där juris utriusque kandidatexamen år 1887. 1890 utnämndes han till v. häradshöfding, blef 1891 t. f. fiskal i hofrätten öfver Skåne och Blekinge samt 1893 fiskal och 1894 adjungerad ledamot därstädes. År 1897 utnämndes han till assessor och har sedermera haft en mycket snabb karriär. Redan år 1899 blef han sålunda t. f. revisionssekreterare, och sedan statsrådet Berger blifvit chef för justitiedepartementet utnämndes han år 1902 till expeditionschef i detta. I denna sin egenskap lär han hafva tagit en mycket aktiv del i utarbetandet af de k. förslagen till rösträttsreform, som förelagts denna och närmast föregående riksdag.

I HVAR 8 DAGS PRISTÅFLAN FÖR UTMÄRKTA SVENSKA ORIGINALROMANER är prisbeloppet

Kr. 6,000 (Sextusen)

det största som någonsin utfäst i liknande täflan. Alla våra skriftställare inbudas att deltaga. Täflingstiden utgår den 15 aug. 1905. Närmare bestämmelser återfinnas i H. 8 D. för den 25 dec. 1904.

Vi fästa emellertid särskild uppmärksamhet vid det oeftersigliga villkoret, att till H. 8. D:s täflan inlämnadt arbete icke får ha förut varit ånorrstädes erbjudet eller till annan täflan insändt. Uttrycklig försäkran härom skall åtfölja namnsedeln.

FRÅN KONSTNÄRSFÖRBUNDETS 20-ÅRSUTSTÄLLNING.



1. ENTRÉN. VERK AF 2. ERNST JOSEPHSON och
3. ANDERS ZORN. 4. CHRONANDERS »VIOLIN».
5. VERK AF CHRISTIAN ERIKSON.
6. ZORNS »GUSTAF WASA»- VERK AF 7. CARL LARSSON, 8. RICHARD BERG, 9. BRUNO LILJEFORS, 10. NORD-
STRÖM och 11. KRÜGER.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

INTERNATIONELLA TENNISTÄFLINGAR.



GRUPP AF DELTAGARE I TENNISTÄFLINGARNA I HUFVUDSTADEN:

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sthlm—Gbg.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Sittande, fr. v. å bilden: Miss Jerwsbury, Frkn Östman, Frkn Hedenstierna, Frkn Castenskjold, Fru Adlerstråhle, H. K. H. KRONPRINSEN-REGENTEN, Fru M. Boström, Frkn E. Krafft, Frkn W. Krafft, Frkn Norselius, Frkn Gadd. *Stående, första ledet:* Notarien Nordenson, Ingeniör Ljunggren, Mr Powell, Löjtnant Cederschiöld, Mr O'Hara Murray, Doktor Pearce, Mr Bartram, Mr Verdi Delisle, Herr Fredell, PRINS VILHELM, Herr Th. Åkerholm, Doktor Carling, Kapten Adlerstråhle. *Stående, andra ledet:* Kandidat Odhner, Amanuens Ström, Ingeniör Wallenberg, Löjtnant Flygare, Kandidat Klempe, Arkitekt Grut, Notarien Boström, Sergeant Krumlinde.

Kronprinsens lawntennisklubbns internationella täflingar i Stockholm ha i år gått af stapeln på vanligt sätt, ehuru de varit mindre internationella än eljes. De utländska spelarne ha nämligen varit fåtaliga. Kronprinsen deltog själf i täflingarna och visade, hvilken säkert beräkande och väl tränad lawntennisspelare han är.

"Barnens dag" har nu efter Köpenhamnskt mönster afhållits äfven i Stockholm. Tillrustningarna voro emellertid icke synnerligen originella. Egentligen bestod det hela af den insamling, som genom 2,000 i diverse händer anförtrödda sparbössor ägde rum öfverallt i staden. Somliga af sparbössorna hade placerats på ett ganska egendomligt sätt. Otvifvelaktigt bör mycket pengar ha inkommit. Men när "Barnens dag" återkommer nästa år, får man hoppas att den anordnas på ett mera stulfult o. betryggande sätt.



Foto. HVAR 8 DAG.

»TILL BARNENS FROMMA». Snapshots från Stockholms gator under »Barnens dagar».

Kliché: Bengt Sjöversparre.

»BARNENS DAG».



SENASTE RYSK-JAPANSKA KRIGSBILDER.



FRÅN MUKDENSLAGETS SISTA DAG: 1. Uttröttade japanska soldater af Okus armé efter 12 dagar oafbruten strid. 2. Telefonförbindelse upprättas med Oyamas högkvarter omedelbart efter stadens besättande af japanerna. 3. Sårade ryssar och japaner sida vid sida. 4. I Röda Korsets tecken.

Efter fotografier tagna af d:r Matignon, fransk militärläkare, som uppehåller sig vid Oyamas armé.

PRISTÄFLAN TILL MONUMENT ÖFVER CARL XV.



HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

skiss: Bengt Silfversparre.

CH. FRÖBERGS MED FÖRSTA PRIS BELÖNADE FÖRSLAG.

En andra och väl också afgörande pristäflan beträffande monument öfver konung Carl XV har ägt rum och utfallit så, att prisnämnden tilldelat första priset åt skulptören Charles Fröberg — hvilken född i Malmö 1868, studerat vid konstakademien i Stockholm och Ecole des beaux-arts i Paris samt uppehållit sig i Amerika och nu vistas i Paris — och andra priset åt skulptören Gustaf Malmqvist, som vid föregående täfling öfver samma ämne — se H. 8 D. V: 38 — likaledes erhöll andra priset, det högsta pris som då utdelades.

F:s skiss utmärker sig för ett visst lif i det hela, under det att M:s komposition verkar mera lugn med fasta linjer. Emellertid kan man knappast önska, att någon af skisserna skall komma till utförande. Det fin es tillräckligt af icke alltför lyckade monument i Stockholm. Hufvudstaden behöver nu som prydning konstverk af första klassen.



HVAR 2 DAG.

2:RA PRISTAGARENS GUSTAF MALMQVISTS FÖRSLAG.

DET SUVERÄNA MAROCKO.

TYSKA AMBASSADENS RESA TILL FEZ
Fotografierna äro tagna vid första lägerplatsen, några timmars resa från Tanger.

1. TYSKE AMBASSADÖREN GREFVE TATTENBACH. Vid sidan af honom portugisiska ministern och grefvinnan T. samt tyska legationspersonalen.

2. VY ÖFVERLÄGERPLATSEN.

Fotografier från H. & D:s korrespondent i Tanger.



H. & D. DAG.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm—Öbg.

FRÅN SCHILLERFÄSTEN I BERLIN.



H. & D. DAG.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm—Öbg.

SCHILLERFÄSTTÅGET DRAGER GENOM BERLINS GATOR.

VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I LIÈGE.
KORRESPONDENS TILL HVAR 8 DAG.



1. INDUSTRI- OCH MASKINHALLEN, DÄR SVENSKA AFDELNINGEN ÄR INRYMD. 2. FESTIVITETSPALATSET.

Mångfaldiga olika fäster och högtidligheter firas detta år rundt hela Belgien med anledning af dess 75-årsjubileum som oberoende stat. Liège utgör dock till följd af sin världsutställning själfva medelpunkten i dessa fästligheter.

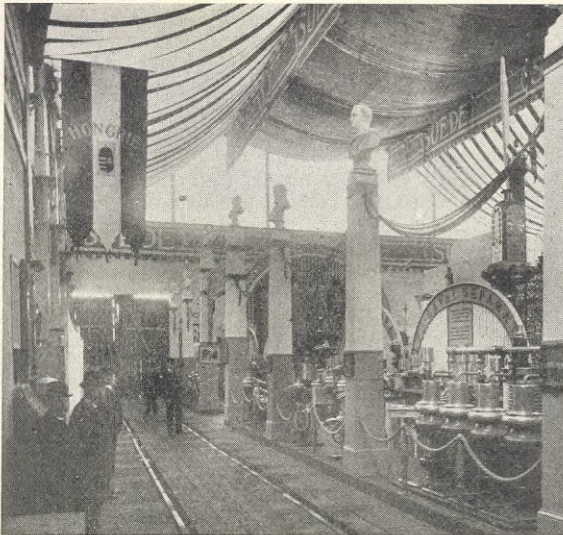
Utställningar ha förut hållits i Bruxelles, hufvudstaden, och Antwerpen, den egentliga handelsmetropolen. Denna gång har valet fallit på Liège, hvilken stad särskildt som industricentrum har sin stora betydelse med sina världsberömda vapenfabriker, sina cykel- och automobilfabriker, sina många järn- och stålverk, masugnar och gjuterier o. s. v.

Liège har dessutom det härligaste läge i en djup dal, genomfluten af Ourthe och Meuse, och de grönskande höjderna rundt omkring, där massor af fruktträd stått hvita af blom, bilda en tjusande ram kring utställningsstaden, där fabriker, pittoreska små kvarter och breda boulevarder bjuda den besökande ständigt nya intryck.

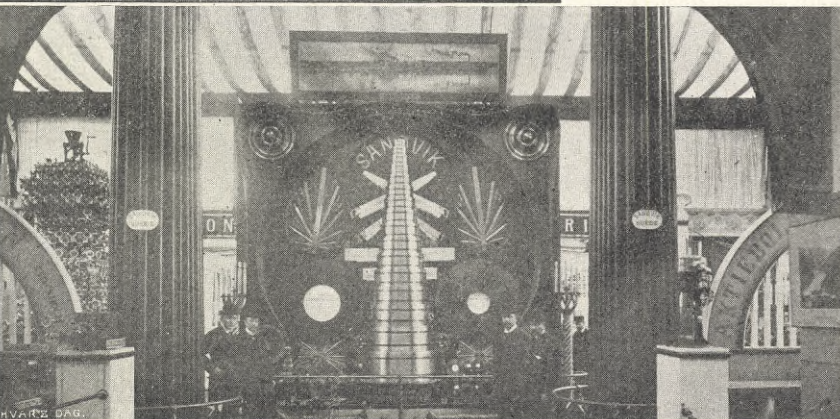
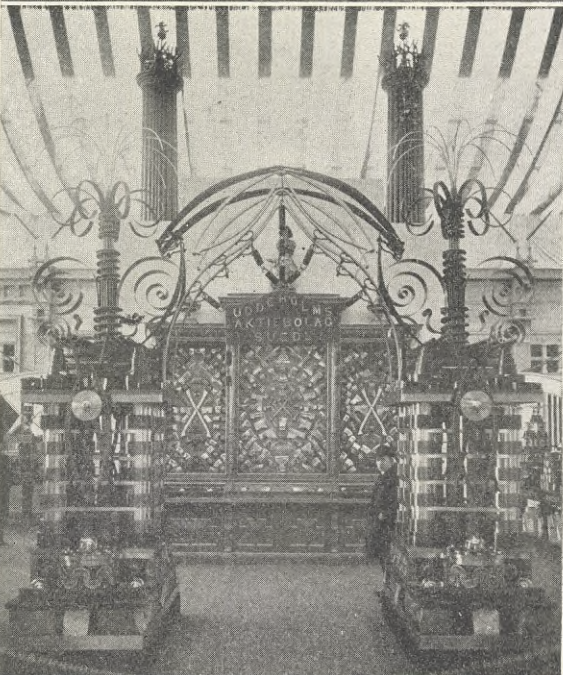


3. STADEN LIÈGES PALATS. 4. SVERIGES GENERALKOMMISSARIE KONSUL MAURICE BRACONIER. 5. SV.-NORSKE KONS.-SEKR. PAUL NORDLING, sekr. vid svenska utst.-kommissariatet.





4. GRÄNGESBERGSBOLAGETS M. FL. MONTRER.



1. EN INGÅNG TILL SVENSKA AFDELNINGEN Å VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I LIÈGE. 2. UD-DEHOLMS, HULTS M. FL. MONTRER. 3. SANDVIKENS M. FL. MONTRER.

I detta rörliga nutida samhälle ha gamla tider äfven lämnat sina spår och minnesmärken.

Kyrkan Saint-Jacques grundlades år 1016. Saint-Martin, som är belägen på en höjd hvarifrån den likt ett gammalt fäste tycks behärska och beskydda staden, kan berömma sig af lika gamla anor. Justitiepalatset är en ståtlig gammal byggnad, som talar till främlingen med något af hvad Michelet kallat "det förlutnas vördnadsbjudande melankoli."

I denna omgivning, som erbjuder sitt rika intresse både för den kunskapstörstande industriikaren och den skädelystne turisten har Belgiens världsutställning blifvit förlagd vid stränderna af Ourthe och Meuse.

Utställningen täcker ett yttinnehåll af 70 hektar och omfattar utom de stora hallarna 100 olika palats och paviljonger med ett gemensamt yttinnehåll af 130,000 kvadratmeter, fördelade på 14,000 utställare, som representera 33 olika nationer.

Från en inom själftva utställningsområdet belägen nybyggd bro, som sammanbinder stränderna af Meuse, har man en vacker anblick öfver staden och dess utställning. Till vänster sträcker sig längs kajen en rad höga, lummiga träd; bakom sig har man lämnat "Exposition Fraguée", den egentliga nöjesafdelningen, där panorama, rysk isbana och en mängd af restauranter samla en talrik publik. Till höger ligger "Gamla Liège", som omfattar ett åttiotal byggnader samt rakt i fonden "Ex-

position Vennes", där den stora industri- och maskinhallen utgör den dominerande byggnaden. Inom detta område befinner sig äfven fästivitetsspalatset, där invigningshögtidligheten den 27 april ägde rum, samt ett ganska stort antal mindre paviljonger, omgifna af gräsmattor och färgrika blomstergrupper.

"Exposition Boverie" har det täckaste läge på en af Ourthe och Meuse omfluten ö, med grönskande planteringar, skuggrika alléer och idylliska små svandammar. Inom detta område har utställningens konstafdelning, inrymd inom det i Ludvig XVI:s stil uppförda "sköna konsternas palats", samt palatset för gammal konst sitt läge. Vidare påträffar man här stadens egen paviljong — där man har tillfälle att studera flera olika slags skolor, deras arbetssätt m. m. — kvinnornas palats, Norges nätta lilla stuga och flera ganska originella kolonialpaviljonger.

Slutligen är ännu en del af utställningen, "Exposition Cointe", — afsedd för hortikultur, agrikultur och sport — belägen på en af de höjder, som begränsa Liège. Härifrån utbreder sig det vackraste panorama öfver utställningen och utställningsstaden, kring hvilken grönlädda höjder stå vakt.

En belgisk tidning yttrade för någon tid sedan att "svenskarne borde hafva palmen", enär de bland alla de täflande nationerna vore de som först hunnit afsluta sina anordningar — de voro nämligen så godt som färdiga redan vid invigningshögtidligheten den 27 april. Holland, Ryssland, Österrike och Turkiet voro färdiga den 11 dennes, dagen för kungabesöket; Frankrike, Belgien, Japan och Kina äro däremot betydligt på efterkälken.

Den svenska afdelningen har fått ett ganska afskildt läge och omfattar ett yttnehål af endast 700 kvadratmeter. Utställarnes antal uppgår till omkring 40, fördelade på 11 olika grupper, af hvilka Sveriges särskildt inom grupp 11, som omfattar bergs- och metallindustri gjort en vacker insats. Ena fondpartiet upptages af Grängesberg — Luossavaara — Kiirunavaara-montern med malmprover uppifrån Norrland samt ett stämmningsfullt, i dämpade färger hållet landskap måladt af Axel Sjöberg och med motiv från de norrländska gruffälten.

Sandviken väcker stor uppmärksamhet med sina väldiga järnkolonner, sina ståtliga kandelabrar af kallvridet järn och ett sågblad af 25 meters längd.

Inom denna grupp märkes vidare Nordiska Grufaktiebolaget i Östersund, hvars stora monter upptager den andra fondväggen, Metallurgiska patentaktiebolaget i Stockholm, A.-B. Österby bruk, Uddeholms A.-B., Hults bruk, Huskvarna Vapenfabriks A.-B. m. fl.

Sverige är synnerligen väl representeradt äfven inom grupp 7, omfattande landbruksmaskiner. Inom detta område deltaga nämligen de flesta af våra fabriker för mjölkseparatorer: A.-B. Separator, A.-B. Rotor, A.-B. Baltic Separator och Svenska Centrifugalaktiebolaget.

Grupp 4 (maskiner) räknar ett antal betydande svenska maskinfabriker, såsom A.-B. de Laval's ångturbin, Köpings mek. verkstads A.-B. och Bröderna Grönkvists chuckfabrik.

Inom öfriga grupper märkas Tidholms bruksaktiebolag och Tranås' måleri- och träförädlingsaktiebolag, A.-B. Centraltryckeriet, Stockholm, C. M. Hammar, Göteborg (fartygskompasser), Östlind & Almquist, Arvika (pianon & orglar), Fogelfors bruk (dörr-prover), A.-B. Ossator. A.-B. Lux har väckt uppmärksamhet med sina förträffliga lampor, likaså Rörstrand med sina fina porslinsartiklar.

Utställningen, som redan varit föremål för flera mycket gynnsamma omdömen, gör ett fint och gediget intryck. Härtill bidrager i icke ringa mån den vackra ram inom hvilken arkitekten, herr Gustaf Wickman, förstätt att sammanfatta densamma.

Väggarna äro hållna i blått med gulbottnade

bårder på hvilka ordet "Suède" omväxlar med guirlander och lagerkransar. Öfver taket är spändt ett vackert, blåbottnadt velum med gula kronor. De båda ytterssidorna begränsas af höga hvita, med orneringar i gult och blått försedda pelare, som uppbara byster af framstående svenske män. På ömse sidor om ingångarne, som äro belägna en på hvardera långsidan, stå ståtliga svenska flaggor samt byster af konung Oscar II och Carl Johan, Gustaf Vasa och Gustaf Adolf.

Svenske konsulin i Liège M. Maurice Braconier, har välvilligt ställt sin framstående personlighet och sitt stora inflytande till den svenska utställningsafdelningens tjänst, i det han åtagit sig värfvet som general-kommissarie. Han har med sig adjungerat M. van Thyla samt såsom sekr. vid kommissariatet M. Raoul Nordling, sekr. vid svensk-norska konsulatet i Paris.

—gd—

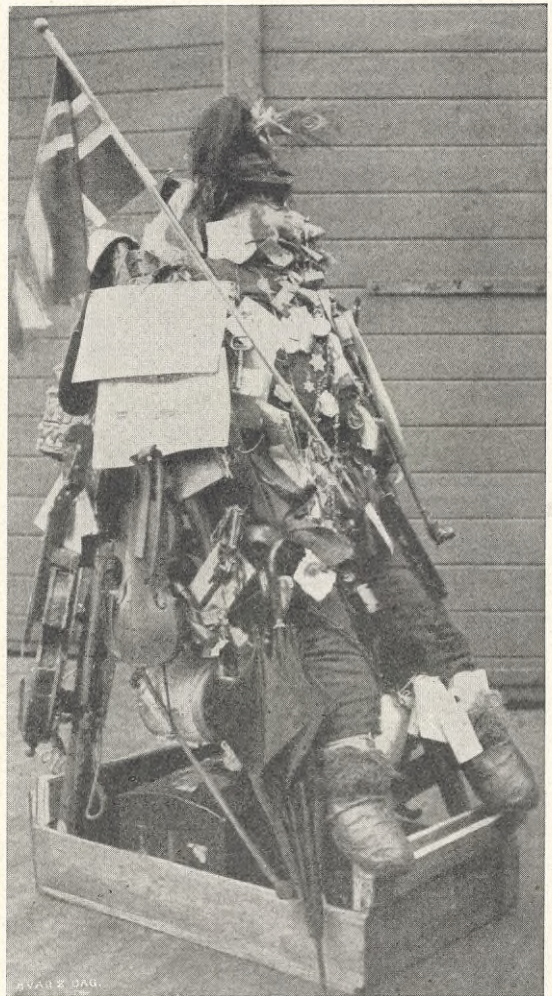


Foto. Gren, Gbg. »JÄRNVÄGS-LABAN». Kliché: Bengt Silfverparre.

En viss berömmelse har den produkt af stationspersonalens vid en västkustbanestation skapande fantasi lyckats erhålla, som under ett halft års tid flackat Sverige rundt. Det är "Järnvägs-Laban", en stor trasdocka, som väl alldeles tillfälligtvis kom att göra sin första utflykt såsom icke betalande passagerare, men för hvilken tågfinan sedan blifvit en passion, som hans beundrare bland järnvägsmännen gjort allt för att tillfredsställa. Men om Laban sålunda på kort tid och för billigt pris blifvit mycket vidtberest, så har han till gengäld spridt mycken munterhet omkring sig.

FRÅN HUNDUTSTÄLLNINGEN I GÖTEBORG.



Efter fotografi.

1. DISPONENT WENDELS MED FLERE 1:STA PRIS OCH 3 HEDERSPRIS BELÖNADE SETTERS.
2. MED TVENNE 1:STA PRIS OCH HEDERSPRIS BELÖNAD ENG. SETTER.
3. » 3 ST. 1:STA » 2 » » IRL. »
4. » 3 ST. 1:STA » BELÖNAD TAX.

En hundutställning var i midten af denna månad anordnad i Göteborg. För de lyckade anordningarna hafva i främsta rummet disponent Wendel å Mölnlycke och löjtn. friherre Fr. Ridderstolpe hedern.



SAF.

Skizz för HVAR 8 DAG af *STI HÖG*.

Det är i april, och älfven, som går från de stora skogarna och fjällen ned mot hafsbandet, har blifvit isfri, och ligger klar och lugn i aftonstämning.

Luften är stilla och stark af saf, och ingen krusning taggar sönder bergrandens blå skog i vattnet. Men nere i det ljusa, som speglar luft, segla några blekskära skystrimmor, och solen går ned röd i en rodnande luft.

Änderna ha kommit, och de simma tillsammans i flockar och dyka ned i vattnets iskylla under parningstidens lek.

Här och där lyser det hvitt mot strändernas bruna jord och mylla af ett isflak, som glömt sig kvar. Men bredvid blommor hästhofven, och säljen sträcker upp sina mjuka kvistar fulla af silfverglänsande, grå-luden blom.

Prästens lilla dotter kommer efter stranden. I en solbacke bland brunt och visset gräs har hon funnit de första gröna hjärtebladen af Marie kåpa och kumin, och de dofta som en frisk sommar i hennes hand.

Hon går och småsjunger, och hennes kinder ha blifvit skära af luftens fuktiga svalka, och allt efter som hon går, bli hennes ögon mörka och få glans af solnedgången.

Hon är 17 år, och hon tänker, att våren aldrig synts henne så vacker som denna svala kväll med safdoft öfver det blå vattnet och med en röd sol öfver det första gröna, som spirar på de bruna fälten.

Hon går och tänker på någonting, som hon drömt på natten, någonting om fjärlar — hvita med mångfärgade kanter på vingarna såg hon dem lysa och fladdra i drömmen — det måste väl betyda lycka. — Och sedan på morgonen fann hon en hästsko på vägen — den har hon hängt upp öfver sin dörr, — som för att bjuda lyckan välkommen.

Hon ser utåt vattnet, där en and dyker upp till ytan och simmar helt nära henne med svarta ögon, och det hon känner — det hon anar och längtar genomströmmar henne så starkt, att sången tystnar på hennes läppar.

Hon tänker på drömmen — hon tänker på lysande vingars fladder och på det underbara, som lifvet för eller senare måste föra med sig.

Medan hon står så stilla, får hon se en kvinna komma gående. Hon är stor och groflemmad och svartklädd, och hon har dragit hufvudduken långt fram i pannan.

Prästens lilla dotter, som står med de första gröna

hjärtebladen i sin hand och sång i sitt sinne, glömmar sin dröm för att se på henne. Hon känner henne väl, hon är torparhustru och gift sedan endast ett par år tillbaka. Och när hon ser hennes svarta dräkt, mins hon det sorgliga, som händt henne. Hennes man har varit på timmerhuggning långt uppåt skogarna. Och just den sista dagen, just när snön har börjat att smälta därborta i obygderna, och han skulle göra sig färdig att fara hemåt, har olyckan varit framme. Ett träd har fallit öfver honom och dödat honom, och till hustrun, som satt hemma och väntade, ha hans kamrater kommit körande med hans liflösa kropp öfvertäckt af granriskvistar.

Och vidare har hon hört berättas om hustruns otrostliga sorg och förtviflan.

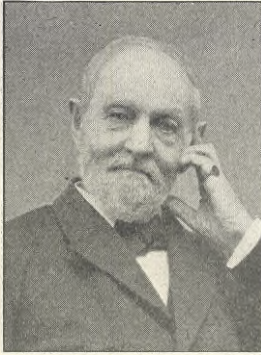
Det var under gårdagen hon hörde detta, och hon går tveksam emot henne. I den stämning, i hvilken hon ännu är, tycks henne en sådan sorg som att mista det käraste man äger i lifvet så helig, att hon känner sig förlägen och ur stånd att finna några tröstande ord.

Men den svartklädda kvinnan går raskt emot henne och skakar hennes hand, och sedan sätter hon näsduken för ansiktet och börjar gråta. Och mellan snyftningarna talar hon, och med en röst, som blir skroflig och hes af gråten, berättar hon om den döde, och om huru hon hört kamraterna berätta, att han just den dagen, när olyckan skedde, varit så glad och munter och talat om hemmet, samt hur hon själf väntat och skurat och gjort fint som till hälg.

Prästens lilla dotter står tyst och hör på henne och hon förstår allt detta och känner det djupaste medlidande. Men så slutar kvinnan upp med att gråta, och när hon torkar bort tårarna från sina röda ögon, har det kommit en hård glans i dem. Och när hon fått rösten klar igen, kommer det ett gallt och ifrigt tonfall i hennes tal.

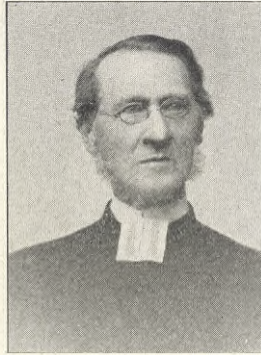
Det är om mannen, som hon berättar igen. Hon talar om, hvilken duktig arbetare han varit, och hur han sparat sina förtjänster i stället för att supa upp dem. Därför har han också pengar på banken. Men som de inte ha barn och han inte skrivit något testamente, är hon rädd, att hans syskon skola ta ifrån henne det hon har. De äro så giriga, att de väl häst skulle se, att hon ginge ifrån rubb och stubb. Därför vill hon tala med prästen, hon vill ha hjälp af honom för att kunna stå på sin rätt, när det skall bli fråga om arvet.

Prästens lilla dotter tar ett steg tillbaka, och hon



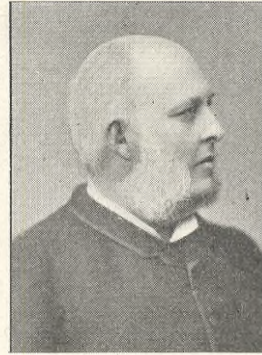
L. H. A. FLEETWOOD.

90 år fyllde d. 8 maj frilh. Lars Harald Adolf Fleetwood i Göteborg Sjökapit. ex. 40, befälh. på olika fartyg 40—59, led. af dir. för Sjömanssällsk. 61, hedersled. 77, stadsfullm. 63—69. Initiativtagare till bildande af Sjöförsäkr. A. B. Gautiod. Stiftare af Nautiska föreningen, styr.-led. i Navig.-skolan, sjömanshem., m. m.



C. S. A. SJÖGREN.

75 år fyllde den 11 maj kyrkoherden Christer Samuel Andreas Sjögren i Moheda. Stud.-ex. 53, prästvigd 59, pastor.-ex. 78, komminister 74, kyrkoherde i Moheda sedan 90.



C. M. G. JENTZEN.

70 år fyllde den 11 maj bankiren, med. dr Carl Martin Georg Jentzen, delägare i den stora bankfirman C. G. Cervin i Stockholm. Hög frimurare (ridd. af K. C. XIII:s Orden).



D. BERGENDAL.

Prof. vid Lunds univ., David Bergendal, fyllde d. 4 maj 50 år. Stud.-ex. 74, fil. lic. 82, fil. dr 84, aman. 82, doc. 83, e. o. prof. 94, professor 04. Led. af K. Fysiografiska sällskapet i Lund sedan 89 samt af K. Vetenskapsakademien sedan 05. Stadsfullm., led. af skolradet m. m. Från trycket utgifvit flera skrifter.



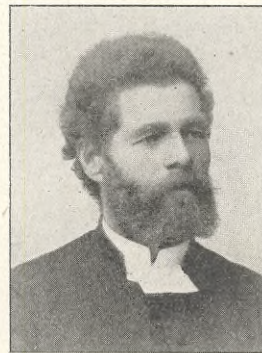
C. A. HAAK.

75 år fyllde den 4 maj f. d. fördelningsläkaren, med. lic. Carl Axel Haak i Karlstad. Stud.-ex. 42, med. lic. 55, regtsläkare vid k. Wärmlands regte 66—97, fördelningsläkare 79—97. Stadsfullmäktig och landstingsman i 30 år. Ordförande i drätselkammaren, hälsovårdsnämnden m. m.



F. W. LENNMAN.

65 år fyllde den 13 maj konteramiralen Fredrik Wilhelm Lennman i Stockholm. Vid sidan af sin framtående militära verksamhet intresserad för segelsport; ordf. i K. S. Segelsällskapet.



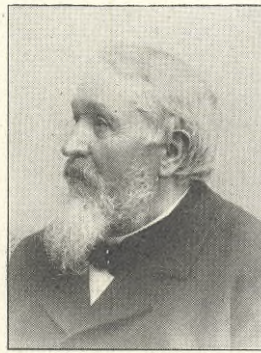
F. T. HIMMELSTRAND.

Den 27 april fyllde kyrkoherden Fredrik Theodor Himmelstrand 60 år. Prästvigd 70, kapellpredikant i Tärna 76, i Hotagen 80, kyrkoherde i Dorotea sedan 84.



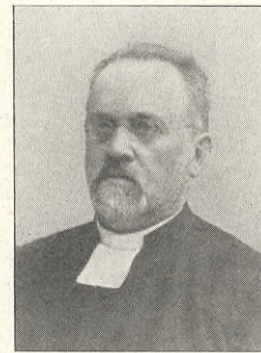
C. D. TOTTIE.

Överstelöjtnanten vid Helsinges regemente Charles Daniel Tottie fyllde den 6 maj 50 år. U-löjtn. vid Jönköpings regte 76, löjtnant 84, kapten vid generalstaben 93, major därstädes 99, överstelöjtn. vid Helsinges regte 03.



J. G. H. KINBERG.

85 år fyllde den 13 maj f. professor, fil. och med. jubeldoktorn Johan Gustaf Hjalmar Kinberg, svenska veterinärväsendets verksamme befrämjare. Vi hänvisa till H. S. D. årg. V: 34.



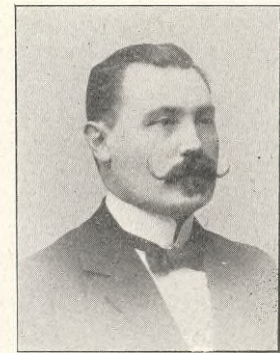
J. A. LINDGREN.

Kyrkoherden Jakob Axel Lindgren fyllde den 8 maj 60 år. Stud.-ex. 63, fil. dr 72, teol. kand. 78, teol. doc. 79, kyrkoherde i Glanshammar-Ringkarleby (Strängnäs stift) 80, teol. dr 97.



B. M. L. SILFVERHIELM.

Revisorn i generalstulstyrelsen Bror Mattias Liborius Silfverhielm fyllde den 12 maj 55 år. Stud.-ex. 71, e. o. kammarskrivare i tullverket 76, kammarskrivare 91 revisor i generalpoststyrelsen sedan 98.



C. W. F. MÖLLER.

50 år fyllde den 17 maj apotekaren i Engelholm Carl Wilhelm Fritz Möller. Ordförande i Engelholms sparbank, kassadirektör i Skånes enskilda Banks kontor. Kommunalmän.

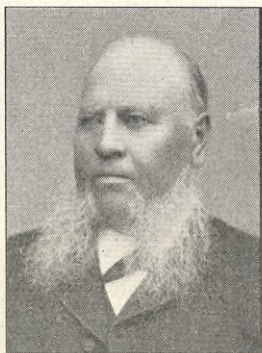


PORTRÄTTGALLERI



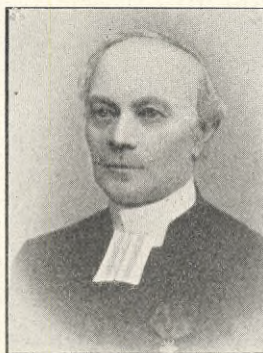
I. WALLBERG. †

Den 11 maj afled i Stockholm f. fabriksidkaren Isak Wallberg i Halmstad, f. 25. Betydande industriman, var w. 76-84 samt 88-95 led. af riksdagens Första kammare och 85-87 i Andra kammaren. Led. af banko- och bevillningsutskotten. Inneh. af bl. a. Pro Patrias stora guldmedalj. Hög frimurare.



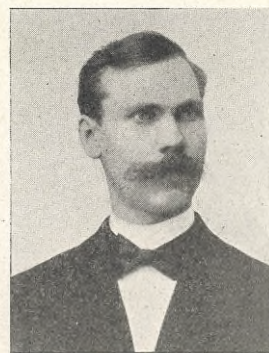
N. G. ERICSSON. †

Handl. Nils Gustaf Ericsson i Malung afled därstädes den 5 maj. F. 35, dref E. under åren 62-91 handel i Malung samtildigt med vidtomfattande skogsaffärer. Inom sin ort högt betredd man, innehade E. en mängd kommunala och andra förtroendeuppdrag.



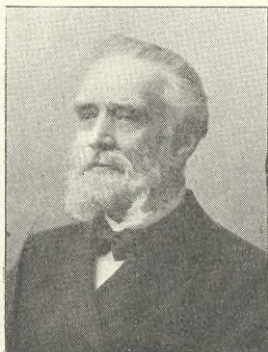
R. HOLMBERG. †

En af Lunds stifts mest bekante prästmän, kyrkoherden i Borlunda och Skeglinge, Rudolf Holmberg, afled den 5 maj. F. 23, prästvigd 48, kyrkoherde 80, verkst. dir. för prästerskapets byggnadskassa 75-93. Innehade en mängd förtroendeuppdrag. Utgifvit en del tal och predikningar.



A. HAGLUND. †

Den 23 april afled f. tjänstemannen hos stora Kopparbergs Bergsl. A. B. Arvid Haglund, 35 år gammal. H var en intresserad botanist och väl känd bland in- och utländska botanister från den tid han ledde Botaniska bytesföreningen i Falun.



L. G. S. PANTZERHELM. †

D. 9 maj afled i Stockholm f. d. kommandören vid k. flottan Ludvig Gustaf Sigfrid Pantzerhielm, 85 år g. Kadett 34, sek.-löjtn. 41, anst. i dansk örlogstj. 49, Chef å postångt. "Svenska Lejonet" 53-54, å ångkorvetten "Orädd" 53, för styrmansdepart 70-74, å freg. "Vanadis" 75, kom. vid Karlskrona 78-83. Kom. 61, afsk. 84.



T. THORSELIUS. †

Domkyrkoorganisten i Linköping, musikdir. Fredrik Thorselius afled den 30 april 60 år gammal. F. i Ransbergs förs., stud.-ex. 63, afl. 79 organist- och musikdir.-ex. utn. s. å. till domk.-org. 84 musiklär. vid h. alm. läroverket i Västervik och 86 i Linköping. Sedan 95 led. af musikaliska akademien.



H. GUSTAFSSON. †

Disponenten för Vulcans tändsticksfabrik i Tidaholm Hans Gustafsson afled d. 5 maj. Född 47 i Bohuslän, sedan 74 disponent vid Vulcan. Inom Tidaholms samhälle mycket framstående, var G. lifligt intresserad i köplings utveckling och kommunala angelägenheter.



A. R. LYZELL. †

Tullförvaltaren Axel Robert Lyzell i Lysekil afled den 23 april. Född 53, stud.-ex. 73, inskrefs vid tullverket s. å. Öfveruppsyningsman i Åhus 85, tullinspektör i Lysekil 89, tullförv. 03.

har en känsla af att orden surra kring hennes öron som ilskna flugor, Gråten nyss, den förstod hon, men icke detta. Den svartklädda kvinnans ögon äro hårda, och hon har fått röda fläckar på kinderna. Men det är, som om han, som kom liflös hem till sin stuga på helgdagskvällen redan skulle vara giömd, och som om all hennes oro och ängslan skulle gälla dessa några hundra kronor, som finnas på banken, och som hon fruktar att mannens släkt skall ta ifrån henne.

Prästens lilla dotter, hon, som har drömt om lysande fjärlar på natten, och som hänryckt har tryckt de första gröna hjärtbladen mot sin mjuka kind, förstår ännu så litet af lifvets strid, och därför vill hon nästan med motvilja vända sig bort från denna sorg, som hon först tänkt vara så stor, men som hon i stället finner vara så liten och lumpen.

Hon står kvar och ser den svartklädda kvinnan gå bort igen med sina af tungt arbete böjda axlar och sin neddragna hufvudduk.

Ålfven flyter lika blå mellan de bruna stränderna, och skyarna segla lika silfverbleka nere i dess djup, safven strömmar i alla kvistar och blandar sig

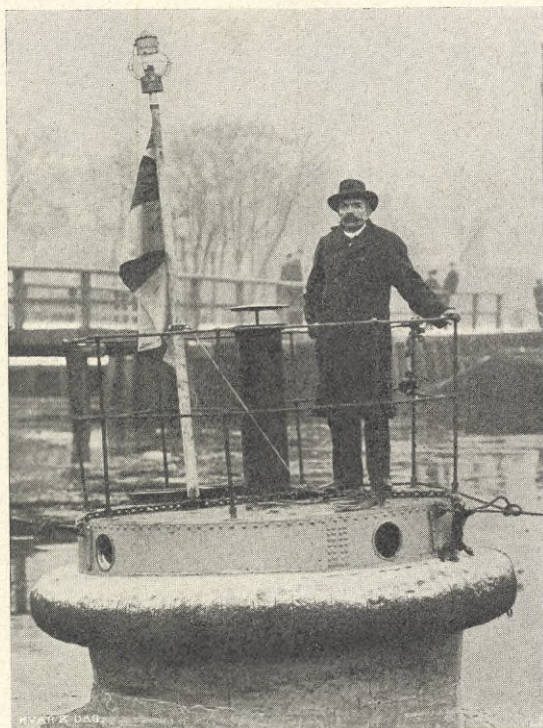
med luftens svalka, änderna snattra, och där solen sjunker växa glimmande skära sagoöar fram ur luftens haf.

Men prästens lilla dotter har utan att tänka på det kramat sönder de gröna bladen i sin hand, och låtit dem falla till marken. När hon nyss gick fram efter stranden, tyckte hon sig nästan vara nära det underbara. Så röd sjönk solen, så starkt doftade safven, och så ljust smälte allt det hon kände tillsammans till en enda sjungande ton.

Men hon kan inte mer komma tillbaka till samma stämning. Hon vet inte hvarför, men sången glider ur hennes sinne, och där kommer i stället en plötslig beklämning. Hon tänker på hästskon, som hon hängt öfver dörren. Den skulle bjuda lyckan välkommen, och lyckan måste väl komma en gång. Men människorna äro så underliga.

Så sjunker solen, och änderna simma med svarta ögon, och som på lek dyka de undan för hvarandra och försvinna i vattnets iskyla. Och färgerna blekna till grått nere i djupet, men safven doftar kring stränderna och stiger ut i alla kvistar som ungt och lifstörstande blod.

BEAKTANSVÄRD SVENSK UPP- FINNING.



Amatörfoto.

Kliché: Bengt Sjöströmsparre.

DEN LIEBGOTTSKA LIFRÄDDNINGSSBOJEN.

Verkmästaren W. Liebgott å Sofielund nära Malmö har i dagarna fått en ny, af honom själf uppfunnen, typ af lifräddningsboj afpröfvad. Herr L. hade sin uppfinning klar för 20 år sedan, men har icke förr än nu fått tillfälle att se hvad den duger till i praktiken. Bojen, som rymmer 10 passagerare, består af ett stort plåtkärl i form af ett halft ägg, samt ett detsamma pånitadt, plant, vattentätt däck. För att bojen vid nedsänkning i vattnet skall kunna hålla sig upprätt och horisontelt, är en vikt, bestående af en massiv järnkula, fäst medelst en stor kätting vid dess undre, kupiga yta. Vid provet rädde lugnt väder. Herr L. ämnar nu försöka få bojen pröfvad i Nordsjön.



Efter fotografi. KAPTEN AMUNDSEN, SOM LÄR HA SEGLAT NORDOSTPASSAGEN, OCH HANS FARTYGG GJÖA.

NORDPOLSFORSKNINGEN.

Härtig Philippe af Orléans, lär i dessa dagar ha begifvit sig ut på en forskningsfärd i de nordarktiska farvattnen, afsedd att räcka öfver sommaren. — Genom misstag af vår norske korrespondent råkade vi i n:r 30 att i stället meddela porträtt af prins Henry af Orléans. Denne är som bekant icke längre bland de lefvandes antal.



HÄRTIG PHILIPPE AF ORLÉANS.

Norske kaptenen Roald Amundsen begaf sig för två år sedan med 7 följeslagare å fartyget "Gjøa" ut på en Nordpolsfärd, med afsikt att stanna borta cirka 4 år. Nu förspörjes det att han gjort om Norden-skjöld's minnesvärda bedrift — seglat runt Nordostpassagen.

* * *